

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 284
din data de 11.07.2011**

Dosar nr.: 475/2010

Petiția nr.: 10570/27.12.2010

Petent: Asociația Secular Umanistă din România

Reclamat: D. L., Ziarul Adevărul, Adevărul Holding S.R.L.,
N. E. I. V. C. S. G.

Obiect: Afirmații defăimătoare la adresa persoanelor ateilor și persoanelor homosexuale.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. Asociația Secular Umanistă din România, cu adresă de corespondență în București, Str. B-dul Gh. Șincai, Nr.2, Bl.4, Sc.3, etaj 6, ap.84

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. D. L. cu adresă de corespondență în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.2. Ziarul Adevărul prin reprezentant, cu sediul în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.3. Adevărul Holding S.R.L. prin reprezentant, cu sediul în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.4. L. N. cu adresă de corespondență în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.5. E. I. cu adresa de corespondență în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.6. V. C. cu adresa de corespondență în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

I.2.7. S. G. cu adresa de corespondență în București, Șoseaua Fabrica de Glucoză, Nr.21, Sector 2.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

1. Petenta consideră discriminatorii și defăimătoare afirmațiile publicate în Ziarul Adevărul, la dresa ateilor și a persoanelor homosexuale avându-l în centrul atenției pe A. P.
2. Petenta consideră că articolele de presă menționate în cadrul petiției, afectează grupuri de persoane sau comunități, prin prezentarea ateismului și a omosexualității drept devianțe sociale, ce necesită a fi corectate.

III. Procedura de citare

1. Petenta a fost citată prin adresa nr. 52/06.01.2011. Partile reclamante au fost citate prin adresele nr. 51/06.01.2011, 53/06.01.2011, 54.06.2011, 55/06.01.2011, 56/06.01.2011, 57/06.01.2011, 58/06.01.2011.
2. La termenul de audieri stabilit pentru data de 03.02.2010, petenta a fost prezentă, părțile reclamante au fost absente.
3. Prin citația emisă, petentei i s-a solicitat mandatul de reprezentare din partea domnului A. P. jr.
4. În cadrul ședinței de audieri a fost ridicată din oficiu excepția lipsei calității procesuale active a petentei, având în vedere că nu există un mandat de reprezentare din partea domnului A. P. jr.
5. Prin punctul de vedere emis, reclamații solicită admiterea lipsei calității procesuale active a petentei.

IV. Susținerile părților Susținerile petentului

1. Petenta reclamă faptul că într-un articol al ziarului Adevărul din data de 10 Decembrie 2010 semnat de D. L. și L. N. și intitulat „A. P. jr., modelul copilului răzgâiat și agrseiv”, ateismul este prezentat drept o devianță socială, ce necesită a fi corectată, și este considerat satanism „... s-a declarat public ca fiind ateu convins...”, **nici de această dată nimeni nu a încercat să-i schimbe opțiunile. De altfel, tânărul are mai multe tatuaje cu simboluri sataniste**
2. Petenta face referire și la un alt titlu de articol din ziarul Libertatea semnat de E. în care se arată că, „A. P. jr., ateu și profanator..., drogat fiind și-a bătut prietena, a avariat două mașini și a încercat să calce cu mașina un martor, cunoscut după ce a postat pe contul de Facebook poze cu însemne satanice, A. jr. nu a făcut un secret din faptul că este ateu convins „
3. O astfel de abordare transpare și în articolul „Fiul unui fost ministru, acuzat de tentativă de omor, tâlhărie și tulburarea ordinii publice”, semnat de V. C. și S. G., unul dintre subtitluri fiind **„Beizadeaua nu crede în Dumnezeu”**.
4. Nu doar ateii sunt ținta afirmațiilor discriminatorii în cele trei articole menționate. Într-o manieră similară sunt prezentați și homosexualii, textele abundă în fraze de genul, **„ Familia sa nu l-a dojenit nici când și-a postat pe un cont de socializare poze în care simula sărutul cu un alt bărbat, sau s-a mai aflat în atenția presei și anul trecut când a postat pe site-ul de socializare mai multe fotografii în care se săruta cu alți băieți”**.

5. În opnia petentei, afirmații precum cele menționate se încadrează la art.15 din O.G. 137/2000, republicată., precum și art.2 alin.4, și 5.
6. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr.1410/28.02.2011, față de excepția lipsei calității procesuale pasive, petenta consideră că are calitate procesuală activă, în virtutea art.8 din Statutul petentei.
7. Cu privire la fondul petiției, petenta consideră că articolele incriminate depășesc nivelul strictei informări, iar prin judecățile de valoare cu privire la ateism și homosexualitate, se induce cititorilor o atitudine negativă cu privire la ateii și la homosexuali.
8. Petenta consideră că articolele în cauză sunt jignitoare la adresa ateilor și instigatoare la ură împotriva ateilor și a homosexualilor.
9. Petenta consideră că cele trei articole nu fac decât să întărească, la nivelul societății, aceste stereotipuri de gândire și să promoveze o atmosferă de intoleranță prin sugerarea unei legături între ateism și homosexualitate, pe de o parte, și unele fapte cu potențial caracter penal, pe de altă parte.
10. Petenta solicită constatarea faptelor prezentate, emiterea unor recomandări către presă, partide politice, Parlamentul României, Președintele României.

Sușinerile părților reclamate

1. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar, înregistrat cu nr. 703/02.02.2011, reclamații solicită admiterea excepției lipsei calității procesuale active a petentei și respingerea petiției ca fiind introdusă de o persoană fără calitate procesuală activă și fiind ca neîntemeiată.
2. În fapt, reclamații susțin că articolele nu vizează nici ateismul și nici homosexualitatea. Jurnaliștii nu au procedat la emiterea de considerații/judecăți de valoare privind ateismul și homosexualitatea, ci doar au relevat publicului informații legate de comportamentul antisocial al numitului A P. Comportamentul antisocial a fost privit exclusiv din perspectiva faptelor penale săvârșite de numitul A P. Informațiile furnizate privind convingerile și practicile numitului A P sunt relevate numai cu caracter enunțiativ.
3. Contrar imputațiilor etentei, în articolele de ziar menționate nu s-a pune semnul egalității între cuvintele ateu-satanist –profanator. S-a relevat doar că numitul A P s-a declarat ateu și că este membru al rimei Biserici Ateiste din anul 2008, grupare care neagă existența lui Dumnezeu și are drept scop eliberarea lumii de religie, precum și a fatului că acesta a postat pe Facebook o fotografie în care apare urinând pe o troiță maramureșeană, postare însoțită de comentariul „Așa fac eu cu Dumnezeu”.
4. S-a mai relevat și faptul că numitul A F jr. Are un tatuaj cu însemne sataniste pe spate. Informațiile și fotografiile redate în articole au fost date publicității de majoritatea ziarelor și posturilor de televiziune din țară.
5. Tonul și limbajul jurnaliștilor nu este nicidecum discriminator, este chiar extrem de lax și permisiv. Relevă doar fapte și redau fotografiile cu numitul A P. Jurnaliștii respectă convingerile numitului care „urinează pe sufletul unui poor, plecând de la premisa că poporul român este încă un popor creștin”. Faptul că numitul A jr. Tratează fără respectul cuvenit lucruri

considerate sfinte de creștini nu îl poate face e acesta decât profanator, indiferent de convingerile sale religioase.

6. Sub acest aspect, petenta nu face decât să scoată din context anumite pasaje din diferite articole de ziar pentru a-și justifica petiția. Jurnaliștii au excelat în a fi creștini, neemițând critici în ce privește declarațiile numitului ca fiind ateu și nici în ceea ce privește ateismul în general.

7. Articolele publicate reprezintă expresia exercitării dreptului de libertate de opinie și de exprimare a jurnaliștilor. Niciuna dintre informațiile prezentate în articolele prezentate nu este de natură a distorsiona realitatea în scopul de a discrimina atei sau homosexualii și nu reprezintă o exercitare abuzivă a dreptului la liberă exprimare.

V. Motivele de fapt și de drept.

1. **În fapt**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) reține că reclamații publică articole de presă, în care sunt prezentate fapte ce au în vedere comportamentul lui A' P

2. Astfel, față de de un incident ce a avut loc la sfârșitul anului 2010, după care acesta a fost reținut de poliție, presa, respectiv reclamații în cauză, publică articole prin care, pe lângă prezentarea incidentului în sine, sunt prezentate și concepțiile și ideile acestuia, respectiv faptul că se declară ateu, că a publicat anumite poze în care „simula sărutul” cu o persoană de sex masculin, că a publicat pe un cont personal de web, poze cu însemne satanice.

3. **În drept**, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *”Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”*

4. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *”Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”* și **paragraful 2** *”Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1 ”.*

5. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

6. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2 prevede că ”Principiul egalității**

între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:"; **art.2 alin.1** "..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,", precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 "Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,".

7. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, "trebuie stabilit că persoane aflate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă" (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

8. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **excluce ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

9. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

10. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile, sunt de

natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 Stubbings et autres vs. Royaume-Uni, parag.75).

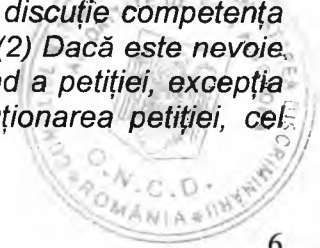
11. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

12. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentei, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

13. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

14. Raportat la obiectul prezentei petiții, și la procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, trebuie avut în vedere faptul că, în cadrul audierilor dispuse în prezenta cauză, a fost ridicată din oficiu **excepția lipsei calității procesuale active** a petentului, față de conținutul articolelor prezentate în speță. Astfel, a fost avut în vedere faptul că petentul nu prezintă un mandat de reprezentare în fața CNCD, față de aspectul în care acesta ar pune în discuție o faptă de discriminare ce are în vedere exclusiv drepturile persoanei vizate de către articolele de presă vizate, respectiv A P

15. Pe cale de consecință, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile **art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției. (2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.” și ale **art.64**, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent. (2) Dacă este nevoie, să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel

nemuțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

16. Pe cale de consecință, avem în vedere faptul că, în ce privește prezenta cauză, este ridicată o excepție de procedură, ce privește dreptul petentului de a sesiza o posibilă faptă de discriminare, ce ar face imposibilă, dacă ar fi admisă, cercetarea în fond a prezentei cauze, excepție pe care Colegiul trebuie să se pronunțe astfel, cu prioritate.

17. Relativ la prezenta excepție, petentul depune probe prin care dovedește interesul, respectiv dreptul de a sesiza CNCD cu privire la încălcarea principiului nediscriminării, față de conținutul articolelor în speță, dar care nu privesc persoana la care acestea fac referire, ci doar apărarea unui drept/interes colectiv, ce are în vedere o comunitate, respectiv comunitatea LGTB, sau cea a ateilor.

18. Pe cale de consecință, Colegiul Director al CNCD urmează a proceda la **respingerea excepției lipsei calității procesuale active**, astfel precum aceasta a fost formulată.

19. Cât privește fondul prezentei cauze, Colegiul Director reține că în cazul de față ne raportăm la libertatea de exprimare și corelativ la dreptul de a nu fi supus discriminării. Dreptul de a nu fi supus discriminării constituie unul dintre drepturile fundamentale într-o societate democratică, dreptul la egalitate constituind un drept cu aplicare imediată și nu progresivă având în vedere că discriminarea în sine este un afront adus demnității umane. Tratamentul discriminatoriu are de cele mai multe ori ca scop sau ca efect umilirea, degradarea sau interferența cu demnitatea persoanei discriminate, în mod particular, dacă acest tratament se manifestă în public. Tratând pe cineva mai puțin favorabil datorită unor criterii inerente sugerează în primul rând dispreț sau lipsă de respect față de personalitatea sa.

20. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: *“orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare”* și precizează în mod expres limitele acestui drept în aliniatul 2 al aceluiași articol: *“exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru ... protecția reputației sau a drepturilor altora.”*

21. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că **“libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirilor personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care ofensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.”** (CEDO, între altele, *Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și*

Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

22. În acest sens, "Presa joacă un rol esențial într-o societate democratică. Deși nu trebuie să depășească, între alte limite, și pe aceea a protecției reputației altora, **este de datoria presei să transmită informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes public.** (CEDO, 26 noiembrie 2001, cauza Observer și Guardian vs. United Kingdom, parag.59, cauza Bladet Tromso and Stensaas v. Norway, parag.59, 24 iunie 2004, cauza Von Hannover vs. Germany, parag.58). Obligației presei de a transmite astfel de informații și idei i se adaugă dreptul publicului de a le primi. Dacă nu ar fi așa, presa nu ar putea să-și îndeplinească rolul său vital de 'câine de pază public'. (CEDO, între altele, cauza Thorgeirson vs. Islanda, cauza Bladet Tromso and Stensaas vs. Norway, cauza Dichand and others v. Austria, cauza Prisma Press v. France).

23. Subiectul de interes public a fost definit în jurisprudența de contencios european drept orice „**chestiune care afectează viața comunității**” (CEDO, cauza Lingens vs. Austria). Interesul public nu se rezumă la chestiunile politice, ci le include și pe cele sociale sau de alt gen care privesc comunitatea. „Nu există nici un precedent juridic pentru a distinge...între discuția politică și discuția asupra altor subiecte de interes public”(Decizia CEDO, cauza Thorgeirson vs. Islanda).

24. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care aceasta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. De aici decurge poziția privilegiată acordată liberei discutări a chestiunilor de interes general, și în particular libertății presei, atunci când aceasta intră în conflict cu alte valori pe care statul le poate în mod legitim apăra. În acest sens, spre exemplu, atunci când este pusă în discuție libertatea discursului „politic” înțeles în sensul cel mai larg, marja de apreciere a autorităților este foarte redusă.

25. În reținerea acestei marje de apreciere a autorităților cu privire la libertatea de exprimare sunt luate în considerare și elemente legate de calitatea specifică pe care o poate avea autorul discursului (ziarist, politician membru al opoziției, funcționar public etc) sau persoana lezată (politician, funcționar public, magistrat, persoană privată etc.) precum și mijlocul prin care a fost difuzat mesajul (presa scrisă, televiziune, radio etc.). Astfel în cazul autorului, care este **ziarist sau politician** membru al opoziției și care își exprimă ideile și opiniile cu privire la aspecte politice, politicieni, funcționari publici etc, marja de apreciere este restrânsă iar **protecția libertății de exprimare este maximă.** În cazul autorului, funcționar public sau persoană privată care își exprimă opinia sau ideile cu privire la aspecte ce privesc o altă persoană privată, marja de apreciere este întinsă și protecția libertății de exprimare este restrânsă.

26. De reținut și hotărârea CEDO în cauza Andreescu c România, în care curtea reține, raportat la libertatea de exprimare că „*remarcând calitatea de publicist al reclamantului, fără ca jurnalismul să fie profesia sa, și calitatea sa de militant pentru respectarea drepturilor omului, Curtea aminteste că datorită*

“îndatoririlor si responsabilităților” inerente exercitării libertății de exprimare, protecția oferită de art. 10 din Convenție persoanelor care, cum este și cazul reclamantului, se angajează într-o dezbatere publică este subordonată condiției ca reclamantul să acționeze cu bună-credință astfel încât să ofere informații exacte și credibile (Radio France și alții împotriva Franței, nr. 53.984/00, paragraful 37, Culegere de hotărâri și decizii 2004-II, și Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegiei [MC], nr. 21.980/03, paragraful 65, CEDO 1999-111). Totuși, acestor persoane le este permis să recurgă la o anumită doză de exagerare, chiar de provocare (Mamere împotriva Franței, nr. 12.697/03, paragraful 25, CEDO2006-XIII). Curtea aminteste în această privință că art. 10 alin. 2 din Convenție nu permite în niciun fel restricții aduse libertății de exprimare în domeniul discursului politic sau al unor probleme de interes general [Surek împotriva Turciei (nr. 1) [MC], nr. 26.682/95, paragraful 61, CEDO 1999-IV]. Astfel, ea trebuie să ia în considerare ansamblul contextului în care afirmațiile în litigiu au fost formulate (Bladet Tromsø și Stensaas împotriva Norvegiei, citată mai sus, paragraful 62). Desigur, atunci când este vorba despre afirmații referitoare la comportamentul unui tert, uneori poate fi dificil să se distingă între afirmații factuale și judecăți de valoare. Aceasta nu exclude ideea ca și o judecată de valoare să apară ca fiind excesivă dacă este lipsită total de orice bază factuală (Jerusalem împotriva Austriei, nr. 26.958/95, Paragraful 43, CEDO2001-II).”

27. Raportat la obiectul prezentei petiții, Colegiul constată că, **pe fond, nu pot fi reținute fapte de discriminare**, de vreme ce reclamații, în cadrul articolelor în speță, prezintă anumite fapte ale unei persoane determinate, care se declară ateu, și care din comportament, mesaje și poze, fapte publice, lasă să se înțeleagă o anumită orientare sexuală.

28. Pe această cale, Colegiul Director al CNCD recomandă reprezentanților presei din România, încă odată, ca în activitatea pe care o desfășoară, să aibe în vedere respectarea principiului nediscriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 5 voturi pentru și 1 împotriva**, dintre membrii prezenți la ședința de deliberare,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției lipsei calității procesuale active a petentei, excepție invocată în cadrul ședinței de audieri.
2. Referitor la cele relatate în petiție, nu se constată existența unor fapte de discriminare conform O. G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
3. Clasarea dosarului.
4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
5. O copie a hotărârii se va transmite părților.

Opinie separată exprimată de Haller István

5.1. Consider că neconstatarea discriminării în cauza de față reprezintă o deviere de la cazuistica Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) în domeniu.

5.2. Doar cu câteva zile mai devreme, la data de 06.07.2011, Colegiul director al CNCD, în unanimitate, a votat că titlul de ziar care cu referire la consiliera primului ministru (Ar P V) precizează culoarea părului (în termeni de „specialistă blondă a PDL”) reprezintă discriminare (chiar dacă nu au fost formulate judecăți de valoare la adresa blondelor).

5.3. În general crearea unei legături între infracționalitate sau comportament antisocial și comunitatea de romi s-a considerat a fi discriminatorie de către Colegiul director al CNCD (ex. *Hotărârea nr. 93 din 01.04.2005, Hotărârea nr. 238 din 31.08.2005, Hotărârea nr. 309 din 14.11.2006, Hotărârea nr. 92 din 23.05.2007, Hotărârea nr. 602 din 26.11.2009, Hotărârea nr. 418 din 15.12.2010, Hotărârea nr. 40 din 05.05.2010, Hotărârea nr. 20 din 04.05.2010*). Prin *Hotărârea nr. 351 din 14.11.2005* Colegiul director a sancționat Inspectoratul Județean de Poliție Hunedoara pentru specificarea apartenenței etnice a unor infractori.

5.4. Consider că opinia formulată conform căreia nu ar trebui să ținem cont de cazuistica noastră proprie este intolerabilă în cadrul CNCD. În cauza *Beian împotriva României* Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO), prin *Hotărârea din 6 decembrie 2007*, a arătat că luare de decizii diferite în cauze cu obiect similar reprezintă în sine o discriminare. Prin urmare CNCD comite însuși discriminare dacă își modifică decizia în funcție de calitate petenților sau a reclamațiilor.

5.5. Consider totodată că opinia exprimată conform căreia nu trebuie să constatăm discriminarea întrucât nu există stereotipuri negative la adresa ateilor, așa cum există la adresa blondelor, este eronată. În societatea din România ateii se confruntă cu o serie de stereotipuri și prejudecăți, care pot duce la efecte extrem de negative în societate. Astfel se consideră că ateii, fiind fără nici un dumnezeu, ar fi infractori prin definiție, astfel periculoși. Deja au apărut anunțuri pentru ocuparea unor locuri de muncă (administrator) care prevăd: „*exclus oameni fără frica lui Dumnezeu*” (anunțul nu au fost sancționat de către CNCD), iar politicienii fac afirmații de genul „*ateii sunt periculoși*” (în mod similar, afirmația a rămas nesancționată de către CNCD).

5.6. Privind obiectul petiției, constat că petenta invocă afirmații denigratoare la adresa ateilor și a persoanelor homosexuale.

5.7. Cu privire la homosexualitatea unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni constat că articolele din publicația reclamată specifică următoarele: „*Familia nu l-a dojenit nici când și-a postat pe un cont de socializare poza în care simula sărutul cu un alt bărbat*” și că „*s-a mai aflat în atenția presei și anul trecut, atunci când a postat pe site-ul de socializare mai multe fotografii în care sesărută cu alți băieți*”. A doua afirmație este o constatare a faptului că persoana acuzată de comiterea unei infracțiuni a mai fost în centrul atenției presei. Nici prima afirmație nu conține un element negativ la adresa persoanelor homosexuale,

critică familia pentru că nu a atras atenția tânărului să nu se expună în public într-un mod care ar putea să-i atragă critici din partea societății.

5.8. Cu privire la menționarea convingerii în legătură cu o atitudine antisocială și infracțională, consider că articolele prezentate în petiție sunt de natură să discrediteze atei. În primul rând se crează imaginea unei identități între a fi ateu și a fi satanist („s-a declarat public ca fiind ateu convins”, „dealtfel tânărul are mai multe tatuaje cu simboluri satanice”; „a postat pe contul Facebook poze cu însemne satanice”, „nu a făcut un secret din faptul că este ateu convins”). Totodată se crează o legătură între calitatea unei persoane de a fi ateu și fapte antisociale („ateu și profanator”).

5.9. Art. 2 alin. 5 a **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „*Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.*”

5.10. Afirmațiile care leagă ateismul de satanism și ateismul de fapte antisociale duc la crearea unui cadru intimidant, ostil și degradant la adresa ateilor, pe criteriul convingerii filozofice. În mod constant Colegiul director s-a pronunțat în sensul că atribuirea unui comportament antisocial unor grupuri de persoane reprezintă hărțuire și încalcă dreptul la demnitate.

5.11. Cu privire la dreptul la demnitate, **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.*”

5.12. Publicația reclamată, prin articole, și-a manifestat în public un comportament care a vizat atingerea demnității, a creat o atmosferă ostilă, degradantă, umilitoare la adresa ateilor și a încălcat dreptul la demnitate a acestei comunități.

5.13. Trebuie precizat că libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Atât conform legislației din România cât și în conformitate cu **Convenția europeană a drepturilor omului**, acest drept nu numai că poate, dar chiar trebuie să fie restrâns. Privind libertatea de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului analizează trei aspecte:

1. legalitatea restrângerii, și anume existența unei baze legale interne (arătând că prevederea nu trebuie neapărat să îmbrace forma unei legi scrise), și calitatea normei juridice (legea trebuie să fie accesibilă, precisă și previzibilă în așa fel încât să se înțeleagă restrângerea în mod clar, totodată trebuie să permită estimarea consecințelor faptelor contrare legii);

2. legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de **Convenție** (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

3. necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.14. Legalitatea restrângerii se regăsește în art. 15 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată în **Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99/8.II.2007**.

5.15. Legitimitatea este dată de necesitatea protejării drepturilor altuia. Dreptul la demnitate este garantat și prin art. 1 alin. 3 al **Constituției României** („România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989 și sunt garantate”). Art. 30 alin. 6 al **Constituției României** arată că „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei nici dreptul la propria imagine”, motiv pentru care Curtea Constituțională a României, prin **Decizia nr. 62 din 18.01.2007**, a anulat abrogarea insultei și calomniei din **Codul penal al României**), pe considerentul că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziaristi etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

5.16. Privind necesitatea limitării dreptului de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) a elaborat următorul set de principii:

- a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie

1994, § 49; **JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/i; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 51; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);

- b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/ii; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/i; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **ŞENER**

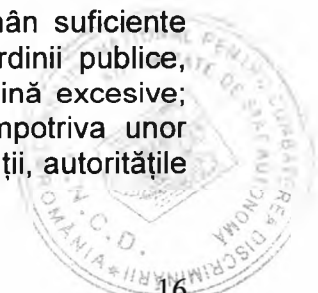
- împotriva TURCIEI, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39/i; E.K. împotriva TURCIEI, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 69; KARKIN împotriva TURCIEI, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 27);
- c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979); astfel, între altele, în contextul opiniilor religioase și credințelor este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, offensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane; statele au o marjă de apreciere când reglementează libertatea de exprimare în relație cu afirmații care offensează convingerile personale, în special cele morale sau religioase (OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52; GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 37);
- d) în cazul moralității nu este posibil să se ajungă la un concept uniform european privind semnificația religiei în societate; chiar și în interiorul unui stat pot exista variații ale conceptului; prin urmare nu este posibil să se ajungă la o definiție comprehensivă privind ce reprezintă o limitare permisibilă a libertății de exprimare dacă exprimarea se îndreaptă împotriva sentimentului religios al altora; o marjă de apreciere trebuie lăsat prin urmare autorităților naționale în a stabili necesitatea unei astfel de limitări; această situație însă nu exclude o supervizare din partea CEDO (OTTO-PREMIER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58);
- e) îndatoririle și responsabilitățile legate de exercitarea libertății de exprimare au o semnificație specială în situații de conflict sau de tensiuni, o grijă particulară trebuie manifestată față de vehicularea prin presă a limbajului urii sau a promovării violenței (SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 63; SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 60; ŞENER împotriva TURCIEI, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 42)
- f) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40);
- g) art. 17 al *Convenției* previne ca grupurile totalitare sau persoanele care incită la ură rasială să exploateze în propriul interes principiile enunțate,

- întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (**GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI**, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; **OHENSBERGER împotriva AUSTRIEI**, nr. 21318/93, 2 septembrie 1994);
- h) abuzul cu libertatea de exprimare nu este combatibil cu democrația și drepturile omului, încalcă drepturile altora (**WITZSCH împotriva GERMANIEI**, nr. 7485/03, 13 decembrie 2005);
- i) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al **Convenției** (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41);
- j) atacurile vehemente împotriva grupurilor religioase sau etnice sunt incompatibile cu valorile proclamate și garantate de Convenție, și anume toleranța, pacea socială și nediscriminarea (**NORWOOD împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 23131/03, 16 noiembrie 2004, **IVANOV împotriva RUSIEI**, nr. 35222/04, 20 februarie 2007);
- k) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (**HANDYSIDE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 5493/72, 7 decembrie 1976, § 49; **LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 39; **OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **CEYLAN împotriva TURCIEI** [Marea Cameră], nr. 23556/94, 8 iulie 1999, § 74; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și nr. 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 57/iii; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/ii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 53; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95,

18 iulie 2000, § 39; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 53; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 71; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 29-30; **GÜNDÜZ împotriva TURCIEI**, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38);

- l) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 52; **LEHIDEUX și ISORNI împotriva FRANȚEI**, nr. 55/1997/839/1047, 23 septembrie 1998, § 51; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **ERDOĞDU și INCE împotriva TURCIEI**, nr. 25067/94 și 25068/94, 8 iulie 1999, § 47; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 54; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 43/iii; **ÖZTÜRK împotriva Turciei** [Marea Cameră], nr. 22479/93, 28 septembrie 1999, § 64; **NILSEN și JOHNSEN împotriva NORVEGIEI** [Marea Cameră], nr. 23118/93, 25 noiembrie 1999, § 43; **NEWS VERLAGS GMBH & CoKG împotriva AUSTRIEI**, nr. 31457/96, 11 ianuarie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); trebuie să existe o proporționalitate între impactul afirmației sancționate și sancțiune (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 40; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 50; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 39); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea atacurilor indecente asupra obiectelor venerației religioase trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit (**OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI**, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49);
- m) **Convenția** nu lasă prea mult spațiu restricțiilor în domeniul discursurilor politice sau discursurilor care ating interesul general; permisivitatea privind criticile față de guvern trebuie să fie mai pronunțată decât privind cetățeni privați, chiar și politicieni; într-un sistem democratic acțiunile guvernului trebuie urmărite îndeaproape nu doar de către autoritățile legislative și judiciare, dar și de opinia publică; poziția dominantă ce ocupă guvernul îi recomandă să nu utilizeze sancțiunile penale, întrucât are alte posibilități de a răspunde la atacuri și critici injuste; autorităților competente ale statului rămân suficiente posibilități de a adopta, în calitatea lor de garanți ai ordinii publice, măsuri de sancționare adecvate fără ca acestea să devină excesive; totuși în situația în care afirmațiile incită la violență împotriva unor persoane sau oficiali ori împotriva unui segment al societății, autoritățile

statului se bucură de o apreciere mai largă când examinează necesitatea restrângerii libertății de exprimare (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 58; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 54; **GERGER împotriva TURCIEI**, nr. 24919/94, 8 iulie 1999, § 46; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 60; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 61; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 57; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 46; **ERDOĞDU împotriva TURCIEI**, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 62; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 40; **İBRAHİM AKSOY împotriva TURCIEI**, nr. 28635/95, 30171/96 și 34535/97, 10 octombrie 2000, § 52; **E.K. împotriva TURCIEI**, nr. 28496/95, 7 februarie 2002, § 70; **KARKIN împotriva TURCIEI**, nr. 43928/98, 23 septembrie 2003, § 28);

- n) libertatea de exprimare are o importanță specială pentru politicieni sau persoanele alese ca reprezentanții unui electorat, care trebuie să-și atragă atenția asupra preocupării lor; limitarea libertății de exprimare pentru un politician aflat în opoziție sau pentru un parlamentar solicită un examen mai temeinic din partea CEDO (**CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 46);
- o) fără dubii, libertatea discursului politic nu este absolut prin natura sa, statele pot introduce restricții și sancțiuni, CEDO având rolul final de a analiza compatibilitatea acestor măsuri cu libertatea de exprimare (**INCAL împotriva TURCIEI**, nr. 41/1997/825/1031, 9 iunie 1998, § 53)
- p) presa joacă un rol esențial într-o societate democratică; deși nu trebuie să treacă de anumite limite, cum ar fi privind securitatea națională, integritatea teritorială, amenințarea cu violență, prevenirea dezordinii și criminalității, respectarea reputației și drepturilor altora, necesitatea de a preveni transmiterea unor informații confidențiale, are sarcina de a oferi — într-o manieră conformă cu obligațiile și responsabilitățile sale — informații și idei de interes public, în particular în chestiuni politice, inclusiv cele care divid societatea dar și cele care prezintă justiția; libertatea presei reprezintă unul din cele mai bune posibilități de a crea o opinie privind ideile și atitudinile liderilor politici; libertatea jurnalistică acoperă posibila recurgere la un grad de exagerare, chiar și provocare (**LINGENS împotriva AUSTRIEI**, nr. 9815/82, 8 iulie 1986, § 41-42; **CASTELLS împotriva SPANIEI**, nr. 11798/85, 23 aprilie 1992, § 42; **DE HAES și GIJSELS împotriva BELGIEI**, nr. 19983/92, 24 februarie 1997, § 37; **FRESSOZ și ROIRE împotriva FRANȚEI** [Marea Cameră], nr. 29183/95, 21 ianuarie 1999, § 45; **SÜREK și ÖZDEMİR împotriva TURCIEI**, nr. 23927/94 și nr. 24277/94, 8 iulie 1999, § 58; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 1**, nr. 26682/95, 8 iulie 1999, § 59; **SÜREK împotriva TURCIEI NR. 4**, nr. 24762/94, 8 iulie 1999, § 55; **OKÇUOĞLU împotriva TURCIEI**, nr. 24246/94, 8 iulie 1999, § 44; **ERDOĞDU împotriva**

TURCIEI, nr. 25723/94, 15 iunie 2000, § 52; **ŞENER împotriva TURCIEI**, nr. 26680/95, 18 iulie 2000, § 41);

- q) presa nu are doar dreptul ci și obligația de a prezenta informații de interes public conform dreptului publicului de a primi aceste informații (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- r) nu se protejează doar informația în sine, dar și forma prin care se aduce la cunoștința opiniei publice (**JERSILD împotriva DANEMARCEI** [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31);
- s) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență (**CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI**, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115);
- t) principiile privind libertatea de exprimare vizează și funcționarii publici, deși este legitimat ca statul să impună față de ei obligația discreției, ținând cont de statutul lor special (**AHMED și alții împotriva REGATULUI UNIT**, nr. 65/1997/849/1056, 2 septembrie 1998, § 56).

5.17. Acest set de principii trebuie considerat ca fiind un întreg, limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate nu poate fi analizat doar în contextul unora dintre aceste principii, omițându-i pe celelalte.

5.18. Cum arată aceste principii, în principiu o declarație este protejată dacă nu ofensează gratuit ci contribuie la orice formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (lit. c). Cum se observă, afirmațiile care fac obiectul petiției nu au un astfel de caracter. Legătura dintre atei și sataniști este lipsită de orice element de adevăr. Sataniștii consideră că prin activitatea lor trebuie să ajute Răul, care, la urma urmei, va învinge Binele. Ateii, în general, sunt conduși de ideea umanismului, contrar faptelor antisociale. Pe de altă parte calitatea de ateu nu are relevanță în comiterea unor infracțiuni, cum nici calitatea de catolic nu are legătură cu eliminarea persoanelor în stil mafiot și nici calitatea de ortodox cu promovarea corupției. Cum am arătat la pct. 5.3., într-un caz anterior Colegiul director a sancționat Inspectoratul Județean de Poliție Hunedoara pentru specificarea apartenenței etnice a unor infractori. Consider că în mod similar ar trebui procedat și în situația în care se specifică apartenența religioasă a infractorilor.

5.19. În concluzie, consider că articolele prezentate în petiție, cu privire la atei, reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 5 (hărțuire) și art. 15 (încălcare dreptului la demnitate) al **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ- Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA- Membru

**Hotarare redactata de: Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul Director
Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director**

Data redactării: 20.07.2011

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000** privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și **Legii 554/2004** a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

